

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

26 януари 1999 година*

„Свободно движение на работници - Комбинирана оценка, обхващаща данъци и социалноосигурителни вноски - Неприложимост към работници, които прехвърлят своето пребиваване от една държава-членка в друга, на таван на социално осигуряване, приложим към работници, които не са упражнили своето право на свободно движение - Възможно компенсиране с привилегии, свързани с данък върху доходите - Възможна несъвместимост с правото на Общността - Последници”

По дело C-18/95

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда на основание член 177 от Договора за ЕО от *Gerechtshof te's-Hertogenbosch*, (Нидерландия), по производството, висящо пред този съд между

F.C. Terhoeve

и

Inspecteur van de Belastingdienst Particulie ren/Ondernemingen Buitenland

относно тълкуването на членове 7 и 48 от Договора за ЕИО и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2),

СЪДЪТ,

в състав: г-н P. J. G. Картеун, (председател на четвърти и шести състав), и.д. председател, г-н G. Hirsch и г-н P. Jann, председатели на състави, г-н G. F. Mancini (докладчик), г-н J.C. Moitinho de Almeida, г-н C. Gulmann, г-н J. L. Murray, г-н L. Sevón, г-н M. Wathelet, г-н R. Schintgen и г-н К. М. Ioannou, съдии,

генерален адвокат: г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,

секретар: г-жа D. Louterman-Hubeau, главен администратор,

предвид писмените становища, представени:

- за г-н Terhoeve, от г-н F.W. van Eig и S. Feenstra, данъчни консултанти в Moret Ernst & Young

- за нидерландското правителство, от г-н A. Bos, правен съветник в Министерството на външните работи, в качеството на представител,

* Език на производството: нидерландски.

- за Комисията на Европейските общности, от г-н В. J. Drijber и г-жа I. Martínez del Peral Cagigal, от нейната правна служба, в качеството на представители,

предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на г-н Terhoeve, за който се явява г-н S. Feenstra; от нидерландското правителство, се явява г-н M. Fierstra, правен съветник в Министерството на външните работи, в качеството на представител; и от Комисията, се явява г-н P. J. Kuijper, правен съветник, в качеството на представител, по време на съдебното заседание на 17 март 1998 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 април 1998 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 30 декември 1994 г., постъпило в секретариата на Съда на 23 януари 1995 г., *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* (Регионалният апелативен съд, 's-Hertogenbosch) е отнесъл до Съда за преюдициално решение по член 177 от Договора за ЕО редица въпроси относно тълкуването на членове 7 и 48 от Договора за ЕИО и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2).

2. Тези въпроси са били повдигнати в хода на производството между г-н Terhoeve и *Inspecteur van de Belastingdienst Particulieren/Ondernemingen Buitenland* (данъчния инспектор за чуждестранни граждани и предприятия, по-нататък „инспекторът“) относно комбинирана оценка, обхващаща данъка върху доходите и социалноосигурителните вноски, за 1990 г.

Национално законодателство

3. Съгласно нидерландското законодателство, по-специално *Algemene Ouderdomswet* (Общия закон за осигуряване за старост), *Algemene Weduwen- en Wezenwet* (Общия закон за осигуряване на вдовиците и сираците), *Algemene Arbeidsongeschiktheidswet* (Общия закон за осигуряване срещу неработоспособност) и *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten* (Общия закон за специалните медицински разходи) - задължителните осигурителни схеми се прилагат по принцип към всички лица, пребиваващи в Нидерландия.

4. Събирането на социалноосигурителните вноски е тясно свързано със събирането на данъка върху възнагражденията и другите доходи. До 1990 г., облагаемите доходи за данъчни цели са се облагали с два вида плащания, едното - за събирането на социалноосигурителните вноски, а другото - за събирането на същинския данък върху доходите. С цел предотвратяване на възникване на различия между плащаните вноски

и социалноосигурителните обезщетения, които биха могли да бъдат очаквани, социалноосигурителното законодателство е предвиждало, че не се събират вноски, ако доходите превишат определена граница. То също така е предвиждало, че минималният доход за целите на изчисляването на вноските се намалява пропорционално, когато съответното лице подлежи на плащане на вноски само за част от годината.

5. Получава се специално положение, когато гражданин пребивава в Нидерландия през част от годината и в чужбина през останалата част и през тези два периода има облагаем доход в Нидерландия.

6. До 1990 г., законодателството не е уреждало въпроса, дали се издава една или две оценки по отношение на доходите през календарната година на такъв данъкоплатец. На практика са се издавали две оценки за целите на събирането на данъка върху доходите: една, свързана с периода, през който данъкоплатецът е пребивавал на територията на Нидерландия, и друга, свързана с периода, през който той не е пребивавал. За разлика от това, социалноосигурителните вноски са били събирани с единно плащане.

7. През 1990 г., законодателството „Oort”, предназначено да опрости националната система за събиране на данъка върху доходите и социалноосигурителните вноски, е влязло в сила в Нидерландия. Оттогава тези различни плащания се събират с единна комбинирана оценка, както за пребиваващи, така и за непребиваващи данъкоплатци.

8. Член 62 от Wet op de Inkomstenbelasting (Закон за данъка върху данъците, по-нататък „WIB”) гласи, че занапред, когато през календарната година лице подлежи на данъчно облагане както в Нидерландия, така и в чужбина, данъкът върху доходите в чужбина и данъкът върху доходите в Нидерландия се събират поотделно. Ако данъкоплатецът също така дължи плащане на социалноосигурителни вноски, правилата относно събирането и възстановяването на данъка върху доходите се прилагат *mutatis mutandis*.

9. Събирането на социалноосигурителните вноски в Нидерландия се регулира от Wet Financiering Volksverzekering (Закон за финансирането на социалното осигуряване, по-нататък „WFV”). Съгласно член 8 от WFV, доходите, които се вземат предвид за целите на изчисляването на вноските, са равни на облагаемите местни доходи по смисъла на WIB. Тъй като, обаче социалноосигурителните обезщетения, на които данъкоплатците имат право, не са свързани с размера на плащаните вноски, член 10, параграф 6 от WFV гласи, че тези вноски се събират само в размер, отговарящ на първоначалната група на данъка върху доходите, като по такъв начин по принцип не надвишава определен размер (по-нататък „таван”).

10. Член 8, не предвижда прано основание за събиране на вноски, когато лице, подлежащо на задължително осигуряване, има доход, който не подлежи на местно данъчно облагане на доходите. Обаче съгласно член 6 от Uitvoeringsregeling Premieheffing Volksverzekeringen (Постановлението за прилагане на събирането на социалноосигурителните вноски), осигурено лице, извършващо дейности, постъпленията от които не подлежат на облагане с данък върху доходите, се счита за целите на член 8 от WFV, като подлежащо на облагане с данък върху доходите също и по отношение на тези постъпления. Нетните доходи, произтичащи от дейности, за които такива лица се осигуряват за целите на член 8 от WFV, се считат за местен облагаем доход.

11. Съответно, когато лице подлежи през същата година на данъчно облагане като пребиваващо лице и, като непребиваващо лице, на него се изпращат две комбинирани съобщения за оценката. Независимо от това, когато такъв данъкоплатец подлежи на задължителна социалноосигурителна схема за цялата година, максималната основа на оценката за събиране на социалноосигурителните вноски се използва за всяко едно от тези две съобщения за оценката. В зависимост от обстоятелствата на случая, в резултат на тази схема вноските, дължими от данъкоплатеца могат да превишат тавана, отговарящ на първоначалната група на скалата на данъка върху доходите. В някои случаи това неизгодно положение може да бъде компенсирано, на практика повече от компенсирано, с други привилегии, свързани с факта, че доходите за всеки период подлежат на данъчно облагане върху доходите поотделно, което може да доведе до прилагането на по-ниски ставки.

Основното производство

12. От 1 януари 1990 г. до 6 ноември 1990 г. г-н Terhoeve, нидерландски гражданин, установен в Нидерландия, е живял и работил в Обединеното кралство, понеже неговият работодател, установен в Нидерландия, го е командировал там. Съгласно нидерландското законодателство, той е бил разглеждан през този период като непребиваващо лице за целите на облагане с данък върху доходите. Поради това доходите от неговите дейности в Обединеното кралство през тези няколко месеца не са подлежали на нидерландския данък върху доходите. От друга страна, той е продължил да бъде осигуряван по задължителната нидерландска социалноосигурителна схема.

13. На 7 ноември 1990 г. г-н Terhoeve е прехвърлил пребиваването си в Нидерландия, където до края на тази година, за целите на облагането с данък върху доходите той е бил разглеждан като пребиваващо лице. По време на производството пред националния съд, той е посочил, без да е бил запитан, че той не е заработил всичките си доходи през 1990 г. в една държава-членка.

14. На 29 април 1992 г., инспекторът е издал на г-н Terhoeve комбинирана оценка на данъка върху доходите и на социалноосигурителните вноски по отношение на периода, през който той е бил данъкоплатец - пребиваващо лице. Тази оценка е била изчислена на основата на облагаемия доход от 15 658 NLG и е включвала 1 441 NLG за социалноосигурителни вноски, изчислени на основата на сумата от 6 552 NLG. Г-н Terhoeve е оттеглил възражението, което той първоначално е подал срещу тази оценка, като по такъв начин тя вече не можела да бъде обжалвана.

15. На 30 юни 1992 г., инспекторът е издал на г-н Terhoeve по отношение на периода, през който той е бил данъкоплатец - непребиваващо лице, друга комбинирана оценка от една страна, данъка върху доходите, изчислен на основата на местния доход от 16 201 NLG, произтичащ от трудова дейност в Нидерландия и от недвижима собственост там, и на второ място, на социалноосигурителни вноски, изчислени на основата на сума от 98 201 NLG, в размер на 9 309 NLG, които отговаряли на максималния размер по член 10, параграф 6 от WFV.

16. Инспекторът е достигнал до тази сума на осигурителните вноски, понеже той е взел предвид дохода, неподлежащ на облагане с нидерландския данък върху доходите, който г-н Terhoeve е заработил през 1990 г. от неговата трудова дейност в Обединеното кралство.

17. От изложеното по-горе следва, че социалноосигурителните вноски, поискани от г-н Terhoeve в двете съобщения за оценка, се равняват на 10 750 NLG (т.е., 1 441 NLG за периода, през който той е ползвал статут на пребиваващо лице, и 9 309 NLG за периода, през който той е ползвал статут на непребиваващо лице). За разлика от това, съгласно приложимите разпоредби на нидерландския закон, данькоплатец със статут на пребиваващо лице или непребиваващо лице през цялата година, би платило социалноосигурителни вноски само до тавана от 9 309 NLG.

18. Безспорно е, че плащането на вноски, превишаваща тавана, не води до право на допълнителни обезщетения, понеже социалноосигурителните обезщетения, на които данькоплатците имат право, не са свързани с размера на плащаните от тях суми като вноски. По такъв начин, г-н Mr Terhoeve е трябвало да плати сума, превишаваща тавана за 1990 г., но не е придобил повече права, отколкото лицата, които са платили вноски, отговарящи на тавана.

19. Първоначално г-н Terhoeve е подал възражение срещу второто съобщение за оценка до инспектора, който го е отхвърлил.

20. След това той е завел дело пред Gerechtshof te 's-Hertogenbosch, като твърди по-специално, че нидерландското законодателство, което предвижда две отделни оценки, докато в същото време определеният таван за събиране на социалноосигурителни вноски не се намалява, за да отрази обхванатия период, е несъвместимо с член 48 от Договора. Г-н Terhoeve посочва, че по отношение на изчисляването на социалноосигурителните вноски за периода от 1 януари до 6 ноември 1990 г. включително е налице непряка дискриминация на основата на националността, понеже емигрантите и имигрантите, които се подлагат на по-тежко осигурително бреме, са основно граждани на други държави-членки.

21. Инспекторът е заявил пред националния съд, без да предостави по-точни подкрепящи данни, че приблизително половината от данькоплатците, които са действително непребиваващи лица или със статут на такива, са нидерландски граждани. Г-н Terhoeve не е бил в състояние да представи доказателства за противното на това твърдение.

22. От разпореждането за сезиране е видно, че съгласно доказателствените правила, приложими в Нидерландия по данъчни дела, в такъв случай аргументът на г-н Terhoeve трябва да бъде отхвърлен.

23. На първо място, националният съд не е сигурен дали главното дело, на основата на фактите по него, попада в обхвата на член 48 от Договора. Второ, той не е сигурен, дали доказателствените правила в Нидерландия могат да бъдат прилагани без ограничение, или в тази област са наложени някои правила и принципи на правото на Общността. Трето, той пита, какви са последиците на разпоредбите на Общността относно свободното движение на работници. Последно, той повдига въпроса, какви биха били последиците, ако разпоредбите на нидерландския закон се окажат несъвместими с правото на Общността.

24. Gerechtshof te 's-Hertogenbosch, като преценява, че е необходимо да се поиска от Съда да изтълкува правото на Общността, е спрял производството и е отнесъл следните въпроси до него за преюдициално решение:

„1. Дали разпоредбите на правото на Общността относно свободното движение на работници, са приложими към гражданин на държава-членка, който прехвърля своето пребиваване в рамките на една година от една държава-членка в друга държава-членка, на която той е гражданин, и който е извършвал последователно трудова дейност във всяка една от държавите-членки, и който не е заработил по-голямата част от доходите си през тази година в една от тези две държави-членки?

2. а) Дали от правото на Общността следва, по-специално от членове 7 и 48, параграф 2 от Договора за ЕИО и член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, че при прилагане на законодателство, действащо във вреда на емигранти и имигранти по отношение на задължението за плащане на социалноосигурителни вноски, е налице презумпция, че такова неблагоприятно положение засяга основно граждани на други държави-членки?

б) Ако на въпрос буква а) е отговорено утвърдително, дали тази презумпция е оборима или не?

в) Ако въпросната презумпция е оборима, дали тази възможност се регулира само от националното процесуално право, по-специално от доказателствените правила на съответната държава-членка, или правото на Общността предвижда изисквания в това отношение?

г) Ако правото на Общността подлага оборването на такава презумпция на някои правила, какво значение то придава в настоящия случай на следните обстоятелства:

- органът-ответник е посочил, че много по-широка категория данъкоплатци, пребиваващи в чужбина, почти половината са граждани на тази държава, без да представи каквото и да е доказателство в подкрепа на това твърдение;

- ищецът, който твърди за наличие на непряка дискриминация на основата на националност, не е оспорил точността на това твърдение на органа;

- органът-ответник е в значително по-добро положение от ищеца по отношение на събиране на информация, която да е в състояние да обори упоменатата по-горе презумпция?

3. Съществува ли норма на правото на Общността, забраняваща на държава-членка, независимо от всеки въпрос, свързан с (непряка) дискриминация, да налага по-тежки социалноосигурителни вноски на работник, който прехвърля своето пребиваване в рамките на тази година от една държава-членка в друга държава-членка или обратно, отколкото на работник, който при идентични в друго отношение обстоятелства, продължава да пребивава през цялата година в една държава-членка?

4. Дали налагането на по-тежка осигурителна тежест, както е посочено предходния въпрос, което е по принцип несъвместима с член 7 или член 48, параграф 2 от Договора за ЕИО, или с някоя друга норма на правото на Общността, може да бъде оправдано с

едно или повече от следните обстоятелства, независимо дали те са свързани помежду си:

- мярката е в резултат на законодателство, с което се цели събирането на данъка върху доходите и социалноосигурителните вноски да съвпадне до голяма степен, ако не напълно, с цел опростяване на процедурата;

- решенията, които едновременно с поддържането на тази връзка забраняват налагането на по-тежки вноски, упоменати по-горе, водят до технически проблеми при прилагането или до възможно свръх компенсирание;

- в някои случаи, макар и не в настоящия случай, сумарно дължимите данъци върху доходите и социалноосигурителни вноски са по-ниски за имигрантите и емигрантите през годината, в която те се преместват, отколкото за лица, които при идентични в друго отношение обстоятелства, запазват същото пребиваване през цялата година?

5. а) Ако по-тежката осигурителна тежест, упомената във въпрос 3, е несъвместима с член 7 или 48, параграф 2 от Договора за ЕИО или с някоя друга норма на правото на Общността, следва ли да се вземат предвид при определянето на това, дали в конкретния случай е налице по-тежка осигурителна тежест, само доходите от трудова дейност или освен това и други доходи, получени от въпросното лице, като доходи от недвижима собственост?

б) Ако другите доходи извън постъпленията от трудова дейност не следва да бъдат вземани предвид, как трябва да се определи, дали и до каква степен събирането на вноските върху доходите от трудова дейност поставя работника мигрант в по-неблагоприятно положение?

6. а) Ако в настоящия случай се установи нарушение на някоя норма на правото на Общността, задължен ли е националният съд да прекрати това нарушение, дори когато за да направи това, той би трябвало за избира между различни алтернативи, всяка от които води до привилегии и вреди?

б) Ако националният съд в настоящия случай прекрати нарушението на правото на ЕО, дали правото на Общността предвижда някакви указания по отношение на избора, който националният съд трябва да направи между различните възможни решения?"

По първия въпрос

25. С първия си въпрос националният съд по същество цели да установи, дали работник може да се позовава на член 48 от Договора и на член 7 от Регламент № 1612/68 срещу държава-членка, на която той е гражданин, когато той е пребивавал и извършвал трудова дейност в друга държава-членка.

26. Трайна съдебна практика е, че нормите на договора, които регулират свободното движение на хора, и мерките, приети за тяхното прилагане, не могат да се прилагат към дейности, при които няма фактор, който да ги свързва с някое от положенията, регулирани от правото на Общността, и които са ограничени във всички отношения до една държава-членка (Решение от 28 януари 1992 г., Steen/Deutsche Bundespost, по дело C-332/90, Recueil, стр. I-341, точка 9, Решение от 16 януари 1997 г., USSL № 47 di

Biella/INAIL, по дело C-134/95, Recueil, стр. I-195, точка 19; Решение от 5 юни 1997 г., Land Nordrhein-Westfalen/UECKER и Jacquet/Land Nordrhein-Westfalen, съединени дела C-64/96 и C-65/96, Recueil, стр. I-3171, точка 16; и Решение от 2 юли 1998 г., Kapasakalis и др./Гръцка държава, по съединени дела C-225/95, C-226/95 и C-227/95, Recueil, стр. I-4239, точка 22).

27. Независимо от това, както Съдът е посочил, по-специално в Решение от 23 февруари 1994 г., Scholz/Opera Universitaria di Cagliari and Cinzia Porcedda, по дело C-419/92, Recueil, стр. I-505, в точка 9, всеки гражданин на Общността, който, независимо от своето място на пребиваване, е упражнил правото на свободно движение на работници и който е извършвал трудова дейност в друга държава-членка, попада в обхвата на упоменатите по-горе разпоредби.

28. Следователно в главното дело, макар че г-н Terhoeve, нидерландски гражданин, иска да се позове на правилата, свързани със свободното движение на работници, срещу нидерландските власти, това не засяга прилагането на тези правила. Неговото оплакване е именно това, че той е бил поставен в по-неблагоприятно положение, тъй като е работил в друга държава-членка.

29. Следователно отговорът на първия въпрос трябва да бъде, че работник може да се позовава на член 48 от Договора и член 7 от Регламент № 1612/68 срещу държавата-членка, на която той е гражданин, когато той е пребивавал и извършвал трудова дейност в друга държава-членка.

По втория и третия въпрос

30. С втория и третия си въпроси, които е необходимо да бъдат разгледани заедно, националният съд по същество пита, дали членове 7 и 48 от Договора или член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68 забраняват на държава-членка да събира от работник, който е прехвърлил своето пребиваване в рамките на една година от една държава-членка в друга с цел извършване на трудова дейност там, по-големи социалноосигурителни вноски, отколкото биха били дължими при сходни обстоятелства от работник, който е продължил да пребивава през цялата година във въпросната държава-членка, без първият работник да има право на допълнителни социалноосигурителни обезщетения. Ако отговорът на този въпрос зависи от това, дали работниците, които са граждани на други държави-членки са дискриминирани, националният съд цели по-нататък да установи, дали при такива обстоятелства такава дискриминация може да бъде презумпция и, ако това е така, дали и при какви обстоятелства такава презумпция може да бъде оборена.

31. В началото следва да бъде отбелязано, че съгласно член 14, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, изменен и актуализиран с Регламент (ЕИО) № 2001/83 на Съвета от 2 юни 1983 г. (ОВ L 230, стр. 6), работник, който е нает на работа на територията на държава-членка от предприятие, в което обичайно работи, който е командирован от това предприятие на територията на друга държава-членка да извършва работа там за въпросното предприятие, продължава да бъде субект на законодателството на първата държава-членка, при условие че очакваната

продължителност на въпросната работа не надвишава дванадесет месеца, и че лицето не е изпратено да замести друг работник, чийто срок на командироване е изтекъл.

32. Следователно по отношение на социалноосигурителната схема, лице в положението на г-н Terhoeve по принцип се обхваща от нидерландското законодателство за периода, през който то работи в Обединеното кралство.

33. Второ, необходимо е да бъде разгледан аргументът, представен от нидерландското правителство по време на изслушването. След като е посочило, че правото на Общността не отнема правомощията на държавите-членки да организират своите социалноосигурителни схеми (Решение от 7 февруари 1984 г., Duphar и др./Нидерландска държава, Решение от 17 февруари 1993 г., Poucet et Pistre, по съединени дела C-159/91 и C-160/91, Recueil, стр. I-637; Решение от 26 март 1996 г., García и др./Mutuelle de Prévoyance Sociale d'Aquitaine и други, по дело C-238/94, Recueil, стр. I-1673; и Решение от 17 юни 1997 г., Sodemare и други/Regione Lombardia, по дело C-70/95, Recueil, стр. I-3395), то е посочило, че националните власти могат свободно да определят правилата за финансиране на тези схеми.

34. Обаче макар че е вярно, че при отсъствието на хармонизиране на равнище на Общността, законодателството на всяка държава-членка определя условията, регулиращи правото или задължението за осигуряване в социалноосигурителна схема, държавите-членки трябва, независимо от това, да спазват правото на Общността при упражняване на това правомощие (вж., по-специално Решение от 28 април 1998 г., Decker/Caisse de Maladie des Employés Privés, по дело C-120/95, Recueil, стр. I-1831, точки 22 и 23, и Kohl/Union des Caisses de Maladie, по дело C-158/96, Recueil, стр. I-1931, точки 18 и 19).

35. По такъв начин, фактът, че разглежданите по главното дело национални правила са свързани с финансирането на социалното осигуряване, не изключва прилагането на правилата на договора, по-специално на тези, свързани със свободното движение на работници.

36. Що се отнася до член 48 от Договора, който е необходимо да бъде разгледан пръв, Съдът е посочвал многократно, че тази разпоредба прилага основния принцип, съдържащ се в член 3, буква в) от Договора ЕО, съгласно който за целите, изложени в член 2, дейностите на Общността трябва да обхванат премахването между държавите-членки на пречки пред свободното движение на хора (вж., по-специално, Решение от 7 юли 1976 г., Watson и Belmann, по дело 118/75, Recueil, стр. 1185, точка 16, и Решение от 7 юли 1992 г., Singh, по дело C-370/90, Recueil, стр. I-4265, точка 15).

37. Съдът също така е постановил, че разпоредбите на договора относно свободното движение на хора имат за цел да улеснят извършването от граждани на Общността на професионални дейности от всякакъв вид и забраняват мерки, които могат да поставят граждани на Общността в по-неблагоприятно положение, когато те желаят да извършват икономическа дейност на територията на друга държава-членка (Решение от 7 юли 1988 г., Stanton/INASTI, по дело 143/87, Recueil, стр. 3877, точка 13; Singh, упоменато по-горе, точка 16; и Решение от 15 декември 1995 г., Bosman, по дело C-415/93, Recueil, стр. I-4921, точка 94).

38. В този контекст, гражданите на държавите-членки имат по-специално правото, което те получават пряко от договора, да напуснат своята държава по произход, да влязат на територията на друга държава-членка и да пребивават там с цел извършване на стопанска дейност (вж., по-специално, Решение от 5 февруари 1991 г., Roux, дело C-363/89, Recueil, стр. I-273, точка 9; Singh, упоменато по-горе, точка 17; и Bosman, упоменато по-горе, точка 95).

39. Следователно разпоредби, които забраняват на гражданин на държава-членка или го възпрепятстват да напусне своята страна по произход с цел упражняване на правото си на свободно движение, представляват пречка пред тази свобода, дори когато те се прилагат без оглед на националността на засегнатите работници (Решение от 7 март 1991 г., Masgio/Bundesknappschaft, по дело C-10/90, Recueil, стр. I-1119, точки 18 и 19, и Bosman, упоменато по-горе, точка 96).

40. Гражданин на държава-членка би могъл да бъде възпрепятстван да напусне държавата-членка, в която той пребивава, с цел да извършва дейност в качеството на наето лице, за целите на договора, на територията на друга държава-членка, ако той би бил задължен да плаща по-високи социалноосигурителни вноски, отколкото ако би продължил да пребивава в същата държава-членка през цялата година, без с това да придобива право на допълнителни социалноосигурителни обезщетения, които да компенсират това увеличение.

41. Следователно национално законодателство като това по главното дело представлява пречка пред свободното движение на работници, забранена по принцип от член 48 от Договора. Поради това не е нужно да се разглежда, дали е налице непряка дискриминация на основата на националността, забранена от членове 7 и 48 от Договора или от член 7, параграф 2 от Регламент № 1612/68, или да бъдат разгледани презумпциите, които биха могли да бъдат приложени в това отношение.

42. Следователно отговорът на втория и третия въпроси трябва да бъде, че член 48 от Договора забранява на държава-членка да събира от работник, който е прехвърлил пребиваването си в рамките на една година от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, по-високи социалноосигурителни вноски, отколкото биха били дължими при същите обстоятелства от работник, който е продължил да пребивава през цялата година във въпросната държава-членка, без първият работник да получи право на допълнителни социалноосигурителни обезщетения.

По четвъртия въпрос

43. Като се имат предвид дадените отговори на предходните въпроси, националният съд цели да се увери, дали по-тежки осигурителни тежести на работник, който прехвърля своето пребиваване от една държава-членка в друга с цел да извършва там трудова дейност, които тежести са по принцип несъвместими с член 48 от Договора, могат да бъдат оправдани, първо, от факта, че те произтичат от законодателство, чиято цел е да се опрости и координира събирането на данък върху доходите и на социалноосигурителните вноски; второ, от затруднения от техническо естество, свързани с приемането на други методи на изчисление; или, трето, с факта, че при определени обстоятелства, други привилегии, свързани с данъка върху доходите, могат

да компенсират или дори да бъдат по-големи от неблагоприятното положение във връзка със социалноосигурителните вноски.

44. По отношение на първото посочената обосновка следва да бъде отбелязано, че държавите-членки по принцип запазват свободата да определят подробните правила за събиране на данъци и социалноосигурителни вноски и наистина мога да следват целта за опростяване и координиране на тези правила. Независимо от това, тази цел, колкото и да желателно нейното постигане, не може да оправдае подкопаването на права, които лицата получават от разпоредби на договора, в които са въплътени техни основни права.

45. Същото важи и за второто посочено оправдание. Съображения с административен характер не могат да оправдаят дерогиране на правила на правото на Общността от държава-членка. Този принцип се прилага с още по-голяма сила, когато въпросната дерогация представлява възпрепятстване или ограничаване упражняването на една от основните свободи на правото на Общността (вж. в този смисъл, Решение от 4 декември 1986 г., Комисия/Германия, по дело 205/84, Recueil, стр. 3755, точка 54).

46. Що се отнася до третата посочено от националния съд обосновка, достатъчно е да бъде посочено, че като се имат предвид представените пред Съда документи, лице в положението на г-н Terhoeve не се ползва с никакви привилегии, свързани с изчисляването на данъка върху доходите. Фактът, че други работници, които са прехвърлили своето пребиваване в рамките на годината и чиито обстоятелства са различни, могат да получат привилегия по отношение на изчисляването на данъка върху доходите не може нито да премахне, нито да компенсира пред описаната по-горе пречка пред свободата на движение (вж. в този смисъл, Решение от 7 юни 1988 г., Roviello, по дело 20/85, Recueil, стр. 2805).

47. Следователно отговорът на четвъртия въпрос трябва да бъде, че по-тежки осигурителни тежести на работник, който прехвърля пребиваването си от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, които по принцип са несъвместими с член 48 от Договора, не могат да бъдат оправдани нито с факта, че те произтичат от законодателство, което има за цел да опрости и координира събирането на данъка върху доходите и социалноосигурителните вноски, нито със затруднения от техническо естество, които възпрепятстват други начини на събиране, нито пък с факта, че, при определени обстоятелства, други привилегии, свързани с данъка върху доходите, могат да компенсират, или дори да бъдат по-големи от, неблагоприятното положение във връзка със социалноосигурителните вноски.

По петия въпрос

48. С петия си въпрос националният съд пита по същество, дали при преценяването на това, дали тежестта на социалноосигурителните вноски на работник, който е прехвърлил своето пребиваване от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, е по-тежка от тази на работник, който е продължил да пребивава в същата държава-членка, следва да се вземат предвид само доходите от трудова дейност, или също така и други доходи, като например доходи от недвижима собственост.

49. На първо място следва да бъде отбелязано, че член 48 от Договора се прилага само към работници и към лица, които се движат с цел търсене на работа. По такъв начин,

лица, които получават доходи от други източници, включително недвижима собственост, не попадат в обхвата на тази разпоредба.

50. Независимо от това, лице, което е обхванато от член 48, може да се позовава на тази разпоредба за оспорване на национално законодателство, което води до пречка пред неговата свобода на движение независимо от това, какъв механизъм поражда тази пречка.

51. Второ, при отсъствието на хармонизиране в Общността на националните закони, по принцип държавите-членки определят доходите, които се вземат предвид при изчисляване на социалноосигурителните вноски.

52. Независимо от това, ако национално законодателство определя размера на социалноосигурителните вноски като взема предвид не само доходите от трудова дейност, но и други доходи, такова законодателство не може да води до това, работниците, които в рамките на годината се преместват с цел работа в друга държава-членка да бъдат наказвани в сравнение с тези, които продължават да пребивават в същата държава-членка. Предвид това, характерът на дохода, който трябва да бъде взет предвид за определяне на социалноосигурителните вноски, е ирелевантен за главното дело.

53. Следователно отговорът на петия въпрос трябва да бъде, че при оценяване на това, дали тежестта на социалноосигурителните вноски, понесена от работник, който е прехвърлил пребиваването си от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, е по-тежка от тази, понасяна от работник, който е продължил да пребивава в същата държава-членка, трябва да бъдат взети предвид всички доходи, които се отчитат съгласно националното законодателство при определянето на размера на вноските, включително, според случая, и на доходи от недвижима собственост.

По шестия въпрос

54. Като се имат предвид отговорите, дадени на предходните въпроси, шестият въпрос е свързан с последиците в резултат на установяване от националния съд на това, че оспорваното национално законодателство е несъвместимо с член 48 от Договора.

55. Първо, както Съдът е постановил в Решение от 4 декември 1974 г., Van Duyn, (по дело 41/74, Recueil, стр. 1337), член 48 от Договора има пряко действие в правния ред на държавите-членки и предоставя права на гражданите, които националните съдилища са длъжни да защитават.

56. Също така е трайна съдебна практика, че всеки национален съд трябва да прилага правото на Общността в неговата цялост и да защитава правата, които то предоставя на гражданите, като при необходимост не прилага всяка разпоредба на националното право, която му противоречи.

57. Освен това, когато национално законодателство определя, че дадени групи лица трябва да бъдат третирано различно в нарушение на правото на Общността, лицата, които спадат към групата, поставена в по-неблагоприятно положение, трябва да бъдат третирано по същия начин и към тях да се приложи уредбата, която се отнася до другите засегнати лица, уредба, която за целите на правилното прилагане на правото на

Общността, остава единствената валидна приложима система (вж., *mutatis mutandis*, Решение от 4 декември 1986 г., Нидерландия/*Federatie Nederlandse Vakbeweging*, дело 71/85, *Recueil*, стр. 3855; Решение от 24 март 1987 г., по дело 286/85, *McDermott и Cotter*, *Recueil*, стр. 1453; Решение от 13 декември 1989 г., *Ruzius-Wilbrink*, по дело C-102/88 *Recueil*, стр. 4311; Решение от 27 юни 1990 г., *Kowalska/Freie und Hansestadt Hamburg*, по дело C-33/89, *Recueil*, стр. I-2591; и Решение от 7 февруари 1991 г., *Nimz/Freie und Hansestadt Hamburg*, по дело C-184/89, *Recueil*, стр. I-297).

58. Следователно социалноосигурителните вноски, дължими от работник, който прехвърля пребиваването си от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, трябва да бъдат определени на същото равнище, като това на вноските, които биха били дължими от работник, който е продължил да пребивава в същата държава-членка.

59. Следователно отговорът на шестия въпрос следва да бъде, че ако оспорваното законодателство е несъвместимо с член 48 от Договора, работник, който прехвърля пребиваването си от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, има право неговите социалноосигурителни вноски да бъдат определени на същото равнище, като това на работник, който е продължил да пребивава в същата държава-членка.

По съдебните разноски

60. Разноските, направени от нидерландското правителство и от Комисията, които представиха становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. Доколкото това производство, що се отнася до страните по главното дело, по своята същност е стъпка по висящото пред националния съд дело, решението относно разноските е въпрос, който следва да бъде решен от този съд.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* с Определение от 30 декември 1994 г., реши:

1. Работник може да се позовава на член 48 от Договора за ЕИО и член 7 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността срещу държавата-членка, на която той е гражданин, когато той е пребивавал и извършвал трудова дейност в друга държава-членка.

2. Член 48 от Договора забранява на държава-членка да събира от работник, който е прехвърлил пребиваването си в рамките на една година от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, по-високи социалноосигурителни вноски, отколкото биха били дължими при същите обстоятелства от работник, който е продължил да пребивава през цялата година във въпросната държава-членка, без първият работник да получи право на допълнителни социалноосигурителни обезщетения.

3. По-тежки осигурителни тежести на работник, който прехвърля пребиваването си от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, които по принцип са несъвместими с член 48 от Договора, не могат да бъдат оправдани нито с факта, че те произтичат от законодателство, което има за цел да опрости и координира събирането на данъка върху доходите и социалноосигурителните вноски, нито със затруднения от техническо естество, които възпрепятстват други начини на събиране, нито пък с факта, че, при определени обстоятелства, други привилегии, свързани с данъка върху доходите, могат да компенсират, или дори да бъдат по-големи от, неблагоприятното положение във връзка със социалноосигурителните вноски.

4. При оценяване на това, дали тежестта на социалноосигурителните вноски, понесена от работник, който е прехвърлил пребиваването си от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, е по-тежка от тази, понасяна от работник, който е продължил да пребивава в същата държава-членка, трябва да бъдат взети предвид всички доходи, които се отчитат съгласно националното законодателство при определянето на размера на вноските, включително, според случая, и на доходи от недвижима собственост.

5. Ако оспорваното законодателство е несъвместимо с член 48 от Договора, работник, който прехвърля пребиваването си от една държава-членка в друга с цел извършване там на трудова дейност, има право неговите социалноосигурителни вноски да бъдат определени на същото равнище, като това на работник, който е продължил да пребивава в същата държава-членка.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 26 февруари 1999 година.

Подписи